

Lámh dhearg Éireann í Eathach

[Franciscan Library, A25, 183]

{Maoilsheachlainn na nUirsgéal Ó hUiginn / Eoghan (an t-Órthóir) Mac Craith}

[Deibhidhe, Dán Díreach]

- 1 Lamh dhearg Éiriond Ibh Eathoch
rioghradh gu run cceirtbhrethac[h]
laochraidh na laimhe deircce
caomhthaigh dháimhe dibheirge.
- 2 Iph Eathach narar ob cogadh
's na haithreacha or fhásodar
fa trom faltanas na bfear
re fond garts[h]olas Gaoidheal.
- 3 Do chleachtodar riamh roimhe
curoidh chloinde Rudhraighe
echto troma o mhoir gu moir
's gan erco orra d'iarroidh.
- 4 Do fuilngeadh doibh día dho (an)smacht
milleadh Laighen leim Connacht
lot Mughan mor an cogadh
slogh Uladh nir iocador.
- 5 Do-chim gur léigiodh leo soin
deargruathar Conoill Cearnoigh
gleo soin far dhenta deimmne
's na héchta ar Moigh Murtheimhne.
- 6 Baothreim Uladh don taoibh theas
a-tá ca thruma dimheas
as cath Raithin don taoibh thoir
dá maithim ar-aon d'Ulltaibh.
- 7 A-ta gleo na Máol Midhe
dar chomhainm cath Gháiridhe
is fala Rossa na Ríogh
da ccóra a-nossa a neimbríogh.
- 8 Cath Bheinde hÉdoir ni fhoil
dar íarmhoracht ar Ulltoibh
troid bheo nar bhaoghloch aghadh
no gleo faobhrach fionnChoradh.
- 9 Cedlá Chonchabhoir le chloinn
is maicgniomhradh Chon cCuloinn
fola in da mhal muin ar muin
nár fan dola gan dioghoil.
- 10 Da n-íradh an fhian Muimhneach
ní do chead a ccomhairleach
ioc a(n) gCoin riaghoilghlic Raoi
no a ngoin fhiamainmhic Fhoroai.
- 11 Oilill mac Rosa an ruin ghloin
's Lughoigh mhac Con Raoi rathmhair
ni lamhoir da leanmain so

- 12 acht seanghoimh fhaloidh iompa.
Fraoch mhac Fiodhoigh is Fer Diadh
do thoit leó lor do dhimhiadh
da mbeith and árach chogoidh
cland Mhághoch do mharbhado[i]r.
- 13 D'échtoibh Uladh na n-arm ttais
Oilill Fionn is fian lorrois
da ccliachthoibh Meadhbh is a meic
dearbh nach iarthoir a n-eruc.
- 14 Mor saorchland o soin a-le [184]
do thuit leo ar lorg a cheile
tuilleadh 'na cceand nó gu ccuir
fearr gan tuiremh a ttachoir.
- 15 Dúal d'Íbh Eathach na n-arm ngér
cosail gach cu 's a cuilén
gleó do chur ar gach conair
's a dhol leo gan leanamhoin.
- 16 A-tá gaisceadhoch nua [a-]niodh
ag leanmain lorg a shindsior
onab úr an fala críon
do shúgh fhola na n-airdriogh.
- 17 Mág Aonghoso a n-áois leanoibh
do ghabh grádho gaisgeadhaigh
a chiap ghéugmaoth ó do ghein
fár iar cédlaoch a chinidh.
- 18 A-ta ar Art an aphra moill
ach nach leis fó(nd)s na feroinn
ágh na ngaisceadhach or ghein
taisdealloch ar ghrádh (in)? gaiscidh.
- 19 Acht firfer flatho a-noisi
tuigidh mar tá m'fhiaghnoise
is oighreacht na(r) ngniomh ngoile
seinshliocht ríogh ó Rudhraighe.
- 20 Dan duthoidh na Tri Tondo
's gach fond da bfoil eatorra
uatha a-dearoir an treas tond
feadhoin o Eas Da Égond.
- 21 As eadh a-deir gach duine
cuigeadh chloinne Rudhroidhe
ris an ccúigeadh a-tád thall
in cuigeadh fad da bfearann.
- 22 Do-bhéra no beid a-rís
siol Roigh san riocht a mbéidís
rí Ó nEathoch nar airg chill
deathach in gach aird d'Éirinn.
- 23 Cuid in gach áird da fhine
in gaoth é le hénbile
a theachto dá ccor chuige
dol ar eachtra is usoidé.

- 24 Ag bregadh Airt a hUltoibh
a-ta cuid do Connachtoibh
do shiol mathoir na Mainne
brathoir riogh o Rudhraighe.
- 25 Dream a Mughoin mhic Dáire
da thoghairm tuar luathgháire
d'fuil na Meadhbo-sa a-moigh Mháoin
is d'fuil Fhearghasa d'éntaoibh.
- 26 Dream a Laighnibh na learcc ttais
roimhe 'na reltoin eolois
crobhuing is aipche ni fhuil
do mhaicne Conoill Chearnoigh.
- 27 Mag Aonghaso ar n-eirghe a-mach [185]
dar sindsiar Conall Cearnoch
ceird Chonallta do-ni a-noir
ar tí foghanta d'Ulltoibh.
- 28 Gach dioghbhail da ndentaoi a-nonn
da thir no gur thuit Conall
a-nall do-níodh an urdoil
's do bhíodh thall 'ga tteasargoin.
- 29 Dá mbeith [a-]riamh roimhe soin
fear a aithreaso d'Ulltoiph
Conall is in cairt do ghabh
acht Conall Airt 'na aonar.
- 30 Gion gu mbeith acht enlamh Airt
a ló catha da ccosuint
gan phudho[i]r do dhénam dhaibh
do-dhénadh Ulaidh d'édráin.
- 31 Dá sguirdis d'eineach uile
acht congach chland Rudhraighe
nirbh iongnadh a saoradh sin
le ttiobhradh aonar d'eigsibh.
- 32 Mac Áodha nar imdhearg neach
idir iocht agas oineach
agas chroidhe ainghidh n-áigh
do thairrngir bile Bearcháin.
- 33 Cathfoidh ara chliathoibh fi(o)s
do bhíodh ag toigheacht thairis
don eón ghribhe o Ghlionn Ríge
do-ríne Fionn faisdine.
- 34 Cuilen láoigheach Locha Cuan
is ris do ráidheadh Ciothruadh
gu ttiocfadh Art d'fhiadh Uladh
'gu mbiadh salt na seanchuradh.
- 35 Do-roinne Magh Rúith reimhe
d'fhior a anma d'faisdine
gu mbíadh deathach a nDruim Chaoin
d'Íbh Eathach nar thuill tatháoir.
- 36 An talamh gana thairthibh

'sa tonn gana torchoirthibh
ag tairngire ríogh o Róigh
(a)s síon ainghlidhe ina onóir.
37 Art mhac Aodha cíabh cleachtoch
mhic Airt is é an tairngertoch
earrla cloidheach do mheall mna
is fearr oineach gach éinla. Lámh...